

ČO NÁJDEME V SAMOM SRDCI KATOLÍCKOSTI?

Rodinná katechéza 203-2021 (792)

www.inky.sk

týždeň po 26. 9. 2021

... alebo o hlavnej téme nielen Františkovo pontifikátu, ktorým je jednota.

BOŽIE SLOVO:

(Jn 17, 11-23)

Čítanie zo sv. Evanjelia podľa Jána: *Ježiš sa modlil: Už nie som vo svete, ale oni sú vo svete a ja idem k tebe. Svätý Otče, zachovaj ich vo svojom mene, ktoré si ty dal mne, aby boli jedno ako my. Kým som bol s nimi, ja som ich zachovával v tvojom mene, ktoré si mi dal. Ochránil som ich a nikto z nich sa nestratil, iba syn zatratenia, aby sa splnilo Písmo. Ale teraz idem k tebe a toto hovorím na svete, aby mali v sebe moju radosť - a úplnú. Dal som im tvoje slovo a svet ich znenávidel, lebo nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta. Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich ochránil pred Zlým. Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta. Posväť ich pravdou; tvoje slovo je pravda. Ako si ty mňa poslal na svet, aj ja som ich poslal do sveta a pre nich sa ja sám posväčujem, aby boli aj oni posvätení v pravde. No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal. A slovu, ktoré si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno - ja v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa.* Počuli sme Božie slovo!

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 308, 438, 459, 463, 484)

Dnes sa začíname vracat' k tomu, čo nám pápež František povedal a odovzdal počas svojej návštevy na Slovensku – nielen svojimi slovami, ale aj gestami a vôbec, všetkým tým, ako a aký medzi nami bol.

Pamätáme si, že jeho úplne prvé stretnutie bolo so zástupcami nekresťanských spoločenstiev na Slovensku. Začnem preto slovami nekatolíckeho pastora, kazateľa cirkvi bratskej, Daniela Pastirčáka: „[Pápež František] vyzerá ako obyčajný človek v rúchu pápeža. „Ozaj, viete si predstaviť, že by pápež reprezentoval celé kresťanstvo?“ spýtal sa ma neskôr moderátor. Viem,“ odpovedal som, „ale za istých podmienok. Pápež môže reprezentovať kresťanstvo, ak sú jeho skutky aj slová ozaj katolícke. Lebo pravý katolicizmus podľa mňa znamená pravú univerzálnosť. Pápež teda môže reprezentovať celé kresťanstvo, ak sú jeho skutky a slová naozaj ekumenické. Pápež dnes koná v súlade s takýmto ekumenickým katolicizmom viac, než by si to bol kto vedel predstaviť. Pre mňa je on najvýznamnejším znamením čias. Len sa pozrime, čo sa nám odohráva pred očami: Tento muž sa vždy pokúša premostiť priepasti a rozdelenia. Medzi katolíckym a nekatolíckym kresťanstvom, medzi kresťanstvom a svetom nekresťanských náboženstiev, svetom viery a svetom sekularizmu a neviery, aj medzi svetom technologického pokroku a svetom chudoby. Ale je tu ešte niečo omnoho silnejšie a neočakávanejšie. Teológovia rôznych kresťanských tradícií sa spájajú so svojimi katolíckymi priateľmi, aby sa postavili na obranu pápeža. Kto by sa v minulosti odvážil o niečom takom čo i len snívať? Sme svedkami bezprecedentného posunu v ekumenickom hnutí. Pápež František sa tak stáva široko akceptovaným hlasom kresťanstva. Na jednej strane bezprecedentný rozkol, na druhej strane bezprecedentná jednota – znamenie našej doby.“ (krátene)

Táto túžba po jednote – opakované poukazovanie na to, že ako ľudia sme si bratia, volanie po žití tohto bratstva – zaznieva z pápežových slov a činov neustále a ak ho počúvame, nie je nám zaiste táto myšlienka neznáma. Sám František v tom len pokračuje v línii svojho predchodcu, pápeža Benedikta XVI., ktorý ešte dávnejšie napísal: „Vo filozofii stojí na začiatku súkromné hľadanie pravdy, ktoré až potom hľadá a nachádza prívržencov. [Kresťanská] viera však je predovšetkým volaním ku spoločenstvu, volaním k jednote ducha jednotou slova. Zmysel viery je predovšetkým a podstatne spoločenský: založiť jednotu ducha jednotou slova. Až na druhom mieste otvára jednotlivcom cestu do ich osobného dobrodružstva pravdy.“

Toto svoje poslanie ako pápeža a ešte viac ako katolíka pápež potvrdil aj na stretnutí s nekatolíckymi kresťanmi hneď na začiatku svojej návštevy na Slovensku: „Som rád, že prvé stretnutie je s vami: je to znak, že kresťanská viera je a chce byť v tejto krajine semienkom jednoty a kvasom bratstva,“ hovorí pápež a pokračuje: „Ďakujem, Vaša Blaženosť, brat Rastislav, za Vašu prítomnosť; ďakujem, drahý biskup Ivan, predseda Ekumenickej rady, za slová, ktoré ste mi adresovali a ktoré svedčia o odhodlaní naďalej kráčať spolu, aby sa prešlo od konfliktu k spoločenstvu.“ Potom pápež spomína Cyrila a Metoda, svedkov „kresťanstva, ktoré bolo ešte jednotné a zapálené horlivosťou ohlasovania, nech nám pomôžu pokračovať v ceste a rozvíjať medzi sebou v Ježišovom mene bratské spoločenstvo. Napokon, ako si môžeme želať Európu, ktorá znova nájde svoje kresťanské korene, ak sme my sami vykorenení z plného spoločenstva? Je ťažké žiadať si Európu viac preniknutú evanjeliom, ak nás netrápí, že ešte nie sme plne zjednotení medzi sebou na tomto kontinente a že sa o seba navzájom nestaráme. Praktické výpočty, historické dôvody apolitické väzby nemôžu byť neprekonateľnými prekážkami na našej ceste. Nech nám pomáhajú svätí Cyril a Metod, „predchodcovia ekumenizmu“ (Sv. Ján Pavol II., encyklika *Slavorum apostoli*, 14), v snahe o zosúladenie rozdielností v Duchu Svätom, o jednotu, ktorá bez toho, aby bola uniformnosťou, by bola znakom a svedectvom slobody Krista, Pána, ktorý uvoľňuje putá minulosti a uzdravuje nás zo strachov a bojzlivosti.“

Táto výzva k jednote je výzvou nielen k našim odlúčeným bratom, dedičom rozdelenia z viac či menej vzdialenej minulosti, ale aj nám, katolíkom, aby sme boli robotníkmi tejto jednoty.

UVAŽUJEME:

V úvodnom úryvku Evanjelia sme počuli Ježišove naliehavé slová o jednote. V Písme slovo diabol, grécky *diabolos*, znamená toho, ktorý trhá, rozdeľuje, doslova odmršťuje veci jednu od druhej. Tak to chápe aj úctyhodný rabin Gamaliel, keď Veľrade o rodiacej sa Cirkvi vysvetľuje: „Ak je tento zámer alebo toto dielo od ľudí, rozpadne sa, ale ak je od Boha, nebudete ich môcť rozvrátiť.“ (Sk 5, 38-39). Alebo inými slovami, diela Diabla vždy smerujú k rozpadu a rozkladu, naopak, Božie diela vedú k jednote, ktorá pretrvá a ktorú dokonca nik nedokáže ani rozvrátiť.

Táto jednota je Božím dielom a silou, ktorá ju vytvára, je od Boha. Ale deje sa prostredníctvom nás, ktorí sa rozhodujeme ju žiť a k nej ostatných ľudí pozývať.

Byť katolíkom znamená byť robotníkom jednoty – medzi sebou navzájom v Tele Cirkvi, ale aj všade vo svete a voči všetkým ľuďom. Katolík je človek, ktorý všade, kam príde, vnáša túto Božiu jednotu, úplne všetkými, slovami, skutkami, samým postojom a myšlienkami. Je to náš zmysel života. Je to naša túžba.

Preto pápežove slová patria aj nám, katolíkom: „Drahí bratia, nech sa nám nestane takáto vec; pomôžeme si navzájom, aby sme nepadli do pasce uspokojenia sa s chlebom a niečím k tomu. Lebo toto riziko prichádza znenazdania, keď sa situácia znormalizuje, keď sme sa ustálili a usadili s cieľom zachovať si pokojný život. Tu zo srdca Európy nás to núti sa pýtať: nestratili sme trochu my kresťania horlivosť ohlasovania a proctvo svedectva? To, čo nás oslobodzuje, je pravda evanjelia, alebo sa cítime slobodní, keď si zaobstaráme komfortné zóny, ktoré nám umožňujú riadiť svoj život a pokojne napredovať bez negatívnych odoziev? A ďalej, uspokojac sa s chlebom a istotami, nestratili sme snáď elán v hľadaní jednoty, za ktorú prosil Ježiš, jednoty, ktorá vyžaduje zrelú slobodu silných rozhodnutí, zriekania a obety, ale je predpokladom, aby svet uveril (porov. Jn 17, 21)? Nezaujímajme sa len o to, čo môže osožiť našim jednotlivým komunitám.“

REFLEXIA:

Táto práca vyžaduje obrátenie. Sme obrátení? Ak hej, potom po jednote túžime a kam prideme, tam pre ňu pracujeme. Je to znak, že sme dozreli do Evanjelia. Ako na tom sme? Sme otvorení slovám pápeža? Byť robotníkmi jednoty? Vždy? Všade?